

การพ่นยาแบบฝอยละอองเป็นกิจกรรมการรักษาที่ใช้บ่อยในเด็กโรกระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง ถึงแม้จะเป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดแต่เด็กวัยก่อนเรียนมักเกิดความกลัวไม่ให้ความร่วมมือในการรักษา ทำให้ประสิทธิผลในการรักษาลดลง และเกิดผลกระทบต่อสุขภาพทางด้านจิตสังคมเด็ก การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลโดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ต่อความกลัวการได้รับยาพ่นแบบฝอยละอองในเด็กวัยก่อนเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กวัยก่อนเรียนจำนวน 24 ราย ที่ได้รับยาพ่นแบบฝอยละอองในแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา และโรงพยาบาล โนนไทย ระหว่างเดือนสิงหาคม 2548 ถึง กุมภาพันธ์ 2549 โดยเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 ราย โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความคล้ายคลึงกันในเรื่อง ประสบการณ์ในการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ประสบการณ์ในการได้รับยาพ่นแบบฝอยละอองและระดับพฤติกรรมความกลัวต่อการได้รับยาพ่นแบบฝอยละออง กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับโปรแกรมการให้ข้อมูลโดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ และกลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการให้ข้อมูลโดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ วิดีทัศน์เรื่อง “เมื่อหนูฉีดได้รับยาพ่นแบบฝอยละออง” แบบประเมินความกลัวโดยรูปภาพและแบบสังเกตพฤติกรรมความกลัวต่อการได้รับยาพ่นแบบฝอยละออง โดยโปรแกรมการให้ข้อมูลโดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ผ่านการตรวจสอบความตรง

ตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1 แบบประเมินความกลัวโดยรูปภาพ ได้ทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีการทดสอบซ้ำ ได้เท่ากับ 1 และแบบสังเกตพฤติกรรมความกลัว ได้ค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกตเท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบไคสแควร์ ฟิชเชอร์ แมนน-วิทนีช ยู และวิลคอกชัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กวัยก่อนเรียนกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้ข้อมูล โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์มีคะแนนความกลัว โดยการประเมินด้วยตนเองต่อการได้รับยาฟันแบบฝอยละอองน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

2. เด็กวัยก่อนเรียนมีคะแนนความกลัว โดยการประเมินด้วยตนเองต่อการได้รับยาฟันแบบฝอยละอองภายหลังได้รับ โปรแกรมการให้ข้อมูล โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์น้อยกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการให้ข้อมูล โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

3. เด็กวัยก่อนเรียนกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้ข้อมูล โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์มีคะแนนพฤติกรรมความกลัวต่อการได้รับยาฟันแบบฝอยละอองน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

4. เด็กวัยก่อนเรียนมีคะแนนพฤติกรรมความกลัวต่อการได้รับยาฟันแบบฝอยละออง ภายหลังได้รับ โปรแกรมการให้ข้อมูล โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์น้อยกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการให้ข้อมูล โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าพยาบาลควรนำ โปรแกรมการให้ข้อมูล โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ไปใช้ในการเตรียมเด็กวัยก่อนเรียนก่อน ได้รับยาฟันแบบฝอยละออง เพื่อลดความกลัวการได้รับยาฟันแบบฝอยละออง ส่งเสริมให้เด็กเกิดความร่วมมือต่อการได้รับยาฟันแบบฝอยละอองและทำให้ประสิทธิภาพของการรักษาด้วยยาฟันแบบฝอยละอองดีขึ้น

Aerosol therapy is commonly used for treating children with lower respiratory tract diseases. Although this treatment does not induce pain, preschool children are always fearful and do not co-operate with this treatment. This decreases the effectiveness of treatment. Moreover, it impacts the psychosocial well being of children. The purpose of this quasi-experimental research was to investigate effects of the Videotape Information Program on fear of receiving aerosol therapy among preschool children. The study sample consisted of 24 preschool children, who received aerosol therapy at the Outpatient Department in Maharat Nakhon Ratchasima and Nonthai hospitals during August 2005 to February 2006. The sample was purposively chosen and was divided equally into either experimental or control groups with 12 children in each group. Both groups were similar in the following factors: experience of hospitalization, experience in receiving aerosol therapy, and their fear behavior level. The experimental group received the Videotape Information Program while the control group received standard information. Instruments used in this research consisted of the Videotape Information Program, video story "When Nu Nid received aerosol therapy", the Fear Face Scale, and the Fear Behavior Observing Scale. Content validity of the Videotape Information Program was validated by 5 experts, and the content validity index was 1. The stability reliability of Fear Face Scale was 1, and the interrater reliability of the Fear Behavior Observing Scale was 1. Data were analyzed using descriptive statistics, Chi-square test, Fisher exact probability test, Mann-Whitney U test, and Wilcoxon match-pairs signed ranks test.

The results of this study showed that:

1. The preschool children group who received the Videotape Information Program had significantly less fear face scores on fear receiving aerosol therapy than the preschool children group who received standard information ($p < .01$).
2. After the preschool children group received the Videotape Information Program, they had significantly less fear face scores on fear receiving aerosol therapy than before receiving the Videotape Information Program ($p < .01$).
3. The preschool children group who received the Videotape Information Program had significantly less fear behavior scores on fear receiving aerosol therapy than the preschool children group who received standard information ($p < .01$).
4. After the preschool children group received the Videotape Information Program, they had significantly less fear behavior scores on fear receiving aerosol therapy than before receiving the Videotape Information Program ($p < .01$).

These findings indicate that nursing personnel should adopt the Videotape Information Program for preparing preschool children who receive aerosol therapy in order to decrease the fear of receiving aerosol therapy. This program can be used to promote child compliance during receiving aerosol therapy, and enhance aerosol therapy effectiveness.